

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Βουλευτρια Β3 Νότιου Τομέα Αθήνας

Αθήνα, 2 Δεκεμβρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα : Να απαγορευτεί άμεσα η χρήση του συρόμενου μεταλλικού αλιευτικού εργαλείου επονομαζόμενο «δράγα/αργαλειός/λαγκάμνα» στον κόλπο της Καλλονής/Λέσβου, περιοχής ενταγμένης στο δίκτυο Natura 2000.

Με τεράστια, μη αναστρέψιμη οικολογική καταστροφή απειλείται ο κόλπος της Καλλονής, ένας οικότοπος με μεγάλη και σπάνια βιοποικιλότητα ενταγμένης στο δίκτυο Natura 2000, λόγω της υπεραλίευσης μυδιών και άλλων οστράκων με παράνομο τρόπο (χρήση συρόμενου εργαλείου «δράγα/αργαλειός/λαγκάμνα» σύμφωνα με καταγγελίες και δημοσιεύματα στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο.

Για την αλίευση κυρίως του συγκεκριμένου είδους μυδιών (Χάβαρα), περίπου 110.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα του κόλπου της Καλλονής ουσιαστικά οργώνονται κάθε χρόνο από Νοέμβρη έως Μάρτη από σκάφη που χρησιμοποιούν συρόμενο αλιευτικό μεταλλικό εργαλείο, το λεγόμενο «αργαλειό». Το εργαλείο αυτό αποτελείται από ένα τριγωνικό σίδερο με διχτυωτό σάκο στη βάση του, το οποίο σέρνεται στο βυθό από μία βάση με οδόντωση. Η αλιευτική του χρήση έχει ως αποτέλεσμα στο πέρασμά του την καταστροφή του βυθού του κόλπου της Καλλονής (την χλωρίδα, την πανίδα του, καθώς και τους ιδιαίτερους ασβεστοφυτικούς σχηματισμούς του και όλα τα κοραλλιογενή ενδιαιτήματά του, όπως κοραλλιογενή ροδοφύκη, καπαλιές, ατραγάνες – Υβώματα, φανερόγαμα και επίσης τις φωλιές και τα αυγά των ψαρών, οι Λειμώνες Ποσειδωνίας κ.α.). Δηλαδή με τη χρήση του επέρχεται πλήρη καταστροφή του συνόλου των έμβιων οργανισμών που ζουν στον κόλπο και σημαντική και μη αναστρέψιμη υποβάθμιση του οικοσυστήματός του, καθώς και ακύρωση κάθε δυνατότητας αναγέννησής του.

Το συγκεκριμένο αλιευτικό εργαλείο χρησιμοποιείται επί δεκαετίες (παράνομα και καταχρηστικά από τότε που ο κόλπος αυτός εντάχθηκε στο δίκτυο Natura 2000) για την αλίευση οστράκων στον κόλπο της Καλλονής, όμως παλαιότερα η αλίευση γινόταν υποχρεωτικά με το σκάφος αγκυροβολημένο σε ένα σημείο και η όποια καταστροφή ήταν περιορισμένη στα 50 με 100 μέτρα περιμετρικά του σκάφους. Σήμερα, τα αλιευτικά σκάφη έχουν γίνει ανεμότρατες με πολύ μεγαλύτερη υποδύναμη και μπορούν να σέρνουν το μεταλλικό οδοντωτό εργαλείο για πολλά χιλιόμετρα δημιουργώντας πολύ μεγαλύτερη καταστροφή στο βυθό του κόλπου, εξαφανίζοντας κάθε μορφή ζωής σε μεγάλες εκτάσεις.

Χαρακτηριστικό του μεγέθους της καταστροφής από την αλίευση οστράκων με το εν λόγω εργαλείο είναι και τα σχετικά βίντεο που αναρτήθηκαν στον ιστότοπο της «Εφημερίδας την Συντακτών» (efsyn.gr), που ανέδειξε με άρθρο της την οικολογική καταστροφή του κόλπου της Καλλονής Λέσβου.

Τα τελευταία χρόνια η υπεραλίευση αυτή με το συγκεκριμένο εργαλείο έχει οδηγήσει σε τραγική μείωση του πληθυσμού των ψαριών στον κόλπο της Καλλονής (με κυριότερο την περίφημη σαρδέλα της) και η αλίευσή τους έχει μειωθεί δραματικά με σοβαρές επιπτώσεις για την αγροτική οικονομία της περιοχής και τους παραδοσιακούς αλιείς .

Συγχρόνως, η αλίευση με το συγκεκριμένο εργαλείο απειλεί προστατευόμενα είδη που υποστηρίζονται από το οικοσύστημα της περιοχής, όπως η μεσογειακή φώκια, η θαλάσσια χελώνα caretta – carreta και υδρόβια πτηνά αλλά και απειλούμενα με εξαφάνιση είδη (όπως το δίθυρο πίνια), καθώς και εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης, Λειμώνες Ποσειδωνίας και ασβεστοφυτικούς βυθούς με κοραλλιογενείς υφάλους μεγάλης οικολογικής αξίας.

Επειδή

-Ο κόλπος της Καλλονής υπάγεται εξ ολοκλήρου στο δίκτυο natura 2000 με βάσει τις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ και τους αντίστοιχοι Νόμους εναρμόνισής τους και επιπλέον, όλη η Νήσος Λέσβος αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα και σπανιότερα μνημεία γεωλογικής κληρονομιάς και γι' αυτό έχει χαρακτηριστεί ως «Παγκόσμιο Γεωπάρκο της UNESCO». Επιπρόσθετα, ο εν λόγω κόλπος έχει ιστορική και αρχαιολογική σημασία, διότι εδώ γεννήθηκε από τον Αριστοτέλη η ζωολογία και η φυτολογία από μελέτες που πραγματοποίησε και τα δύο βιβλία που έγραψε: περί ειδών και περί ανατομία αυτών.

-Ο κόλπος της Καλλονής είναι γεμάτος από ασβεστοφυτικούς σχηματισμούς και από κοραλλιογενή ενδιαιτήματα και ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον Ν. 3937/ΦΕΚ 60Α/31.03.2011 (εναρμόνιση Οδηγιών και Κανονισμών της Ε.Ε) απαγορεύεται η χρήση του αλιευτικού εργαλείου Δράγα/αργαλειός/λαγκάμνα, εντός του Κόλπου που ανήκει εξ ολοκλήρου στο δίκτυο Natura 2000.

-Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ Κ.Α (Α.Π. 12215 της 24/4/2024 – ως φορέας διαχείρισης του κόλπου της Καλλονής), όσο και η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού σχεδιασμού της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (Α.Π. 74385/23.05.2024) απαντώντας σε σχετικές καταγγελίες προτρέπουν - ως οι καθ' ύλη αρμόδιοι- στην άμεση απαγόρευση χρήσης αυτού του αλιευτικού εργαλείου εντός του κόλπου της Καλλονής.

-Με ευθύνη της Διοίκησης δεν έχει γίνει η Ειδική Περιβαλλοντική μελέτη (Ε.Π.Μ.) και το διαχειριστικό σχέδιο στην περιοχή και το γεγονός αυτό χρησιμοποιείται ως άλλοθι για την μη προστασία του εν λόγω κόλπου από το συγκεκριμένο είδος αλιείας, ενώ υπάρχει νομολογία του Ε' Τμήματος ΣτΕ (Π.Ε. 185/1997), η οποία αναφέρει ότι όταν σε έναν οικότοπο δεν έχουν γίνει από τη Διοίκηση σε εύλογο χρόνο τα απαιτούμενα (Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη - Ε.Π.Μ. και διαχειριστικό σχέδιο), τότε ο οικότοπος υπάγεται στο αυστηρότερο καθεστώς προστασίας του Ν. 1650/86 (άρθ. 19 παρ.1) και απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα.

-Είναι γνωστό τόσο από τα πρακτικά του ΣτΕ (1994,1995,1996,1997 και 2003) όσο και από το έγγραφο της εποπτείας αλιείας της Νομαρχίας Λέσβου το 1987 ότι η χρήση του συγκεκριμένου αλιευτικού εργαλείου είναι αποδεδειγμένα καταστροφική τόσο για το σπάνιο και προστατευόμενο οικοσύστημα της περιοχής, όσο και για τον πληθυσμό των αλιευμάτων στην περιοχή με καταστροφικές περιβαλλοντικές

και οικολογικές συνέπειες, αλλά και σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις για τους παραδοσιακούς αλιείς της περιοχής.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί **Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:**

1. Σε ποιες ενέργειες έχουν προβεί για την προστασία του οικοσυστήματος στον κόλπο Καλλονής/Λέσβου καθώς και των αλιέων που πλήττονται οικονομικά από τη συνεχιζόμενη καταστροφή; Τι ενέργειες θα κάνουν το επόμενο διάστημα για την ανάσχεση της οικολογικής καταστροφής;
2. Θα απαγορεύσουν άμεσα την χρήση του συρόμενου μεταλλικού αλιευτικού εργαλείου (δράγα/αργαλειός/λαγκάμνα) στον κόλπο της Καλλονής, προκειμένου να σταματήσει η μη αναστρέψιμη οικολογική καταστροφή ενός ιδιαίτερα σημαντικού οικοσυστήματος με μεγάλη βιοποικιλότητα, ενταγμένου στο δίκτυο Natura 2000;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Φωτίου Θεανώ

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζούφη Μερόπη